

Kunsten og kulturen er samfundets sjæl

Frie Grønnes kunst- og kulturudspil 2021

I Frie Grønne er kun og kulturen helt centrale for vores selvforståelse, tænkning og virke som parti. Vi mener, at kunst og kultur er afgørende for vores følelsesmæssige og intellektuelle udvikling, både som mennesker, lokale fællesskaber og samfund. Det er en uendelig kilde til både personlig selvindsigt, kritisk tænkning, rig forestillingsverden, kollektiv hukommelse og social udvikling. Derfor prioriterer vi kunsten og kulturen som én af vores fem helt centrale politiske områder.

Vores kultursyn er rettighedsbaseret, demokratisk og borgercentreret. Vi arbejder med udgangspunkt i FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, der fastslår, at enhver har ret til at deltage i kulturelle aktiviteter. Det betyder, at vi lægger særlig vægt på 1) lige adgang til kunst og kultur for alle borgere, 2) på kunsten og kulturens værdi for den enkelte borger og 3) på det potentiale, som kunsten og kulturen rummer i forhold til at bidrage til udviklingen af vores demokrati og samfund.

I Frie Grønne mener vi, at kunsten og kulturen har en værdi i sig selv. Det

er et helt afgørende perspektiv, når vi skal beskytte og udvikle kulturen og den kunstneriske frihed. Derfor vil vi altid have kunstens egenverdi i fokus, også når kunsten og kulturen bruges som medspiller til at opnå andre vigtige samfundsmål.

I Frie Grønne er vi overbeviste om, at den svækkelse af humanismen, vi ser i verden i dag, blandt andet skyldes, at kunsten og kulturen har stået så svagt – og været langt fra de politiske epicentre. Hvis vi skal trække det hårdt op, har vi skabt et samfund, hvor vi alle drømmer den samme drøm om forbrug, rigdom, magt og skønhed. Et ydre forbrug, vel at mærke, en ydre rigdom, ydre magt og ydre skønhed.

Vores økonomiske og materielle vækst har givet os større biler, flere udenlandsrejser, større lejligheder, mere modetøj og flere tv-skærme. Men mindre tid til at gå i skoven, nyde en god bog eller tage del i frivilligt arbejde. Hvad nytter det at have råd til samtalekøkkener, hvis vi hverken har tid eller nærvær til at tale sammen i dem?

Alt for mange af os lever et liv, som kan sammenlignes med en gryde, der er på nippet til emotionelt at koge over. Hvis vi skal forhindre det i at ske og skabe gode meningsfulde liv, skal vi gøre plads til pauser – menneskelige, sjælelige og kreative pauser.

Og her kommer kunsten og kulturen ind i billedet. Den kan fjerne os fra det overophedede emotionelle blus, hvor vi dag ud og dag ind måler vores værd og værdi op imod "de andre". De andres forbrug. De andres rigdom. De andres magt. De andres skønhed.

I Frie Grønne mener vi, at kunst, kultur, medier, idræt og lokale fællesskaber rummer en samfundsmæssig og personlig forandringskraft, som er afgørende i denne proces. Den kan inspirere os til nye sociale og radikale måder at være sammen, opleve og udtrykke os på. Så vi kan skabe grobund for et reflekteret, kreativt og klogt samfund, der er kendetegnet ved en mangfoldighed af myndige, frie borgere. Borgere, som ved, at selvtillid ikke er det samme som selvværd.

Derfor vil Frie Grønne arbejde for, at vi som borgere møder kunsten og kulturen i vores hverdag, langt oftere end vi gør i dag – gennem hele livet. Vi skal selvfølgelig have et Nationalmuseum, et Statens Museum for Kunst og et Kongeligt Teater med opera, ballet og skuespil på ypperste internationale niveau. Men vi

skal også have streetart, parkour, DJ-kollektiver og digterfællesskaber, og vi skal udveksle og udvikle kulturelle og kunstneriske ideer med verden omkring os. Vi skal have levende atelierer, originale danske familiefilm, udviklende højskoleophold, kritiske radiokanaler, overraskende tv-udsendelser og dagsordensættende aviser. Og vi skal have et forenings- og idrætsliv med sportsklubber, der har idrætsanlæg både til elitesvømning og til miniputbold. Og ikke at forglemme den selvorganiserede gadeidræt, der har vist, hvordan man kan tage asfalten tilbage fra bilerne.

Det vil kræve, at vi prioriterer kunst og kultur langt højere, både politisk og økonomisk. Men det manglede også bare. Frie Grønne ser det som en helt nødvendig investering i borgernes kreativitet og personlige og intellektuelle udvikling. Investering i kunst- og kulturlivet har altid været et godt valg, ikke mindst nu hvor vi sammen skal finde nye radikale og kreative måder, strategier og veje til at omdanne vores neoliberale kapitalistiske samfund – til et langt mere frit, mangfoldigt, demokratisk og selvforvaltende samfund. Et frit, grønt samfund, hvor alt starter og slutter med at styrke naturens, fællesskabernes og det enkelte menneskes livskraft. I den proces har vi brug for kulturen og kunstens inspirationskraft, skarphed, erkendelsesdybde, intellektuelle indsigt og internationale udsyn.

For at sætte en positiv ambitiøs udvikling af kunst- og kulturlivet i gang

foreslår Frie Grønne seks reformspor:

- 1. Danmark skal have en kulturlov, en kunst- og kulturstrategi og et analyseinstitut***
- 2. Kulturøkonomien skal løftes markant***
- 3. Mere frihed til de lokale kulturinstitutioner***
- 4. Mere kunst og kultur i det offentlige rum***
- 5. Ungekultur skal i fokus***
- 6. Dansk kultur ud i verden og verdens kultur ind i Danmark***

1. Danmark skal have en kulturlov, en kunst- og kulturstrategi og et analyseinstitut

Vi har alle ret til kunst og kultur. Det slog FN allerede fast i 1948 i FN's Verdenserklæring om Menneskerettighederne. I Frie Grønne ønsker vi at fremhæve vigtigheden af denne ret ved at indføre Danmarks første kulturlov. Kulturloven skal fastlægge de offentlige myndigheders ansvar for, at fremme kunsten og kulturen som politikområder og sikre borgernes adgang til mangfoldige kunstneriske og kulturelle aktiviteter og udtryk, hele livet igennem.

I tillæg til kulturloven, vil vi stille krav om, at der til enhver tid skal være en national strategi for det kunst- og kulturpolitiske arbejde og at der oprettes et analyseinstitut. En national kunst- og kulturpolitisk strategi hjælper os med at identificere hvilke udfordringer vi står med i kunst- og kultursektoren og hvilke handlingsrum vi har at gøre godt med fra tid til anden.

Som et tredje ben, vil Frie Grønne oprette et eget analyseinstitut for kunsten og kulturen. Der skal skabes mere faktuel viden om kunsten og kulturen og den viden vi allerede har, skal systematiseres og samles. Befolkningen skal få et bedre indblik i, hvor stor værdi kunsten og kulturen har for os som individer og som samfund og ny viden skal præge politiske dagsordener og den brede offentlige debat.

Instituttet vil blandt andet få til opgave at analysere, rapportere og understøtte den grønne omstilling af kunst- og kultursektoren og sikre, at kulturdebatten og de kulturpolitiske prioriteringer bygger på grundige analyser, statistik og faktuel viden.

Med en kulturlov kombineret med en national strategi og et analyseinstitut, bygger vi en solid ramme for det kunst- og kulturpolitiske arbejde. Vi giver tyngde og status til kunst- og kultursektoren på lige fod med andre lovpålagte områder. Vi sikrer tydelige prioriteringer og at der kontinuerligt produceres faglig viden om kunsten og kulturen. På den måde giver vi også konkrete redskaber til kunst- og kultursektoren, som kan bruges, når der skal argumenteres for vigtigheden af kunsten og kulturens eksistens.

Sagt enkelt, drømmer vi i Frie Grønne om en robust og levende kunst- og kultursektor som er stærkt forankret politisk, via lov, nationale målsætninger og faktuel viden. Vi vil, at kunsten og kulturens værdi er tydelig for alle i krisetider, hvor redningspakker skal forhandles og på sigt, når næste generation drøfter kunst og kultur. I tråd med Frie Grønnes menneskesyn, er det et kardinalpunkt for os - også på kunst- og kulturområdet-, at alle borgere, uanset baggrund, har lige adgang til

et mangfoldigt og rigt kunst- og kulturliv, hele livet igennem.

2. Kulturøkonomien skal løftes markant

Da landet lukkede ned i foråret 2020 pga. corona, blev det endnu engang tydeligt, hvilken afgørende og vigtig rolle, kulturen og kunsten spiller for den enkelte borger og for vores relationer til hinanden. Tænk bare på forårets fællessang fra altan til altan, fra landsdel til landsdel. Men paradoksalt nok tydeliggjorde coronakrisen samtidig også, hvor skrøbelig den danske kulturøkonomi var og er.

Ikke bare skrøbelig, men også dybt kompleks og sammenfiltret. For coronanedlukningen ramte ikke bare den enkelte kulturaktør eller institution, men hele den forgrenede underskov af underleverandører, som det enkelte kulturarrangement er helt afhængig af; kunstnerne, musikerne, danserne, lyd- og lysfolk, sceneteknikere, sikkerhedsfolk etc. Helt centrale kulturelle og kunstneriske institutioner, musikscener og festivaler befandt sig pludseligt i økonomisk frit fald. Og uden de økonomiske akut-hjælpepakker ville store dele af det danske kulturliv være gået i betalingsstandsning og efterfølgende konkurs inden for ganske få måneder.

Det er endnu for tidligt at opgøre coronakrisens negative effekt for kunst- og kulturlivet og for de enkelte kunstnere, men risikoen for en lang række institutionelle og personlige konkurser er stadig alt, alt for høj. Det tager årtier og atter årtier at bygge en velfungerende kulturinstitution og kulturscene op. Men det tager blot et coronaforår at rive det hele ned igen.

Når kulturlivet både økonomisk og organisatorisk var så sårbart, som det viste sig at være, skyldtes det også, at kulturlivet over en bred kam er blevet økonomisk udsultet og politisk nedprioriteret gennem de sidste 20 år.

Tag bare omfordelingsbidraget, der indebar en økonomisk besparelse på vores kulturinstitutioner på to procent år efter år. Hvilket i forvejen havde tvunget kulturlederne til at skære helt ind til benet allerede inden coronakrisen. De første, der mærkede konsekvenserne af omfordelingsbidraget, var de kunstneriske freelance-medarbejdere og kontraktansatte kunstnere, som næsten alle kulturinstitutioner er afhængige af. Disse projektansatte medarbejdere blev enten fyret eller oplevede

en voldsom lønnedgang. Argumentet var, at den daglige drift, dvs. vedligeholdelse af bygninger, arkiver, samlinger samt fastholdelse af fastansatte nøglemedarbejdere, ikke kan spares væk uden at bryde de kvalitetskrav, som den enkelte institution skal leve op til overfor Kulturministeriet eller den lokale kulturforvaltning. Så der var ikke andre muligheder end at spare på kontraktansatte, nye udstillinger, forestillinger og udviklingsprojekter mv.

3. Mere frihed til lokale kulturinstitutioner

Frie Grønne mener, at beslutningerne om og strategierne for de lokale kulturinstitutioners aktiviteter og økonomi skal tættere på borgerne og lokalsamfundene. Derfor bør kulturinstitutionerne gå i langt mere direkte dialog med de mennesker, som bor i det område, kulturinstitutionen dækker – uanset om vi snakker om det lokale bibliotek, det regionale spillested, kunsthall, egne teater eller kunstbiograf.

Frie Grønne ønsker, at alle kulturinstitutioner har en formuleret samarbejdsstrategi i forhold til lokalsamfundets vigtigste nøglepersoner, institutioner, miljøer eller virksomheder. En sådan samarbejdsstrategi skal udvikles parallelt med, at den enkelte kommunale og statsligt støttede kunst- og kulturinstitution får en langt større politisk og økonomisk

Coronanedlukning ovenpå flere års sparepolitik på kulturområdet er en giftig økonomisk cocktail. Derfor handler en progressiv og visionær kulturpolitik for Frie Grønne også om et direkte økonomisk løft af kulturlivet. I dag udgør den offentlige støtte til kulturlivet 1,2 procent af BNP. Dette ønsker Frie Grønne på sigt løftet til 2 % af BNP.

autonomi og selvstyre. For Frie Grønne går involvering, ansvar og frihed hånd i hånd.

Kulturinstitutionerne skal derfor både sættes fri og samtidig forankres mere i det lokale samfund, de er en del af. Et sådant greb vil øge institutionernes muligheder for at afprøve nye partnerskaber og forretningsmodeller, som fx at drive café, butik, udstillingssted, kontorfællesskab eller uddannelsesaktiviteter – så længe det er kulturen og kunsten, der er omdrejningspunktet. Frie Grønne ser også gerne, at kulturinstitutionerne får langt større frihed til at arbejde på tværs af kendte sektor-strukturer. Det vil sige i krydsfeltet mellem den offentlige sektor, den private sektor og den frivillige sektor.

Frie Grønne foreslår derudover oprettelse af en ny virksomhedsform, der gør det mere attraktivt for iværksættere at skabe virksomheder, hvis primære formål er at skabe kunst og kultur med det fælles bedste som omdrejningspunkt.

Det er ønsket om at styrke lokalmiljøet og det kunstneriske felt fremfor personlig fortjeneste. Vi kalder denne virksomhedsform "kulturøkonomiske virksomheder" med inspiration fra de socialøkonomiske virksomheder. Hvis iværksættere vælger at stifte en non-profit kulturøkonomisk virksomhed, skal de for eksempel ikke betale virksomhedsskat.

De får adgang til nye puljer for kulturiværksættere, og de bliver en del af et netværk af mennesker, der arbejder med det samme forretningsformål.

Eksempler på denne type af virksomheder, som kunne kalde sig kulturøkonomiske, er Kulturtårnet i København, Korinth Kro på Sydfyn eller Købmandsbutikken i Vrads. Alle drevet frem af kulturelle ildsjæle og iværksættere, der har lagt umådeligt meget frivillig arbejdskraft bag deres lokale initiativ. Det er ikke den økonomiske gevinst, der er drivkraften, men derimod lokalsamfundets ve og vel.

4. Mere kunst og kultur i det offentlige byrum

I Frie Grønne vil vi have mere kunst og kultur i det offentlige byrum. Både der hvor vi bor, der hvor vi mødes, og der hvor vi arbejder eller uddanner os. Men også på vores offentlige institutioner som hospitaler, plejehjem og i fængsler.

Det offentlige rum skal være et rart sted at være. Med fokus på sociale relationer, livskvalitet, muligheder for spontan hverdagsaktivitet og ikke mindst skønhed i øjenhøjde. Borgerne skal opleve, at byrummet er til for dem, ja – skabt for dem. Uanset om du er barn, ung, voksen eller ældre. Byrummet er eller burde være vores fælles sociale udestue. Men det offentlige rum er stadig alt

for ofte defineret og styret af kommercielle interesser og ikke mindst underlagt bilismens præmisser.

Både den kørende og den parkerede. Frie Grønne vil i sin bolig- og bypolitik have et meget enkelt livsprincip for øje. Hvordan understøtter bygningernes arkitektoniske kvalitet og struktur det sociale og kulturelle liv, vi gerne vil se vokse frem imellem de selvsamme bygninger. Desværre foregår byudvikling i dag ofte i den modsatte rækkefølge: Vi bygger vores huse uden tanke for, hvilket fysisk rum der bliver skabt imellem dem. Og så opstår det næste problem: Hvordan får vi dog skabt et lokalt socialt og kulturelt liv på disse

ofte vindblæste upersonlige åbne pladser og gader.

Rækken af nyere boligbyggerier med fravær af socialt og kulturelt liv imellem husene er alenlang. Tag bare Ørestaden og Nordhavnen i København. Derfor burde al byplanlægning starte med spørgsmålet: "Hvilket socialt og kulturelt liv vil vi gerne understøtte og fremme i det offentlige byrum, og hvordan kan vi bruge bygningernes arkitektur og det rum, de skaber imellem sig, til at understøtte dette mangfoldige liv"?

Her kan kunsten og kulturen spille en helt afgørende rolle. Et godt eksempel på byudvikling er "Kilen" i København. Her gik kunstnergruppen Superflex sammen med arkitektfirmaet BIG i tæt samarbejde med Københavns Kommune og de lokale beboere og skabte et helt unikt kulturelt mangfoldigt og socialt rigt byrum. Et byrum, der respekterer de gamle beboere og samtidig byder de nye velkommen. Der er tænkt på både barnets, den unges, de voksne og de ældres behov i områdets helhedsplan. Det hele med et klart kunstnerisk og arkitektonisk greb.

Frie Grønne vil – blandt andet med erfaringerne fra så forskellige byfornyelsesinitiativer som Kilen i København, High Line i New York og Klimabyen Middelfart – arbejde for, at kunsten og kulturen i det offentlige rum udvikles af fagligt kompetente

aktører indenfor kunst, arkitektur og borger-involvering.

I dag er husfacader og stilladser i de store danske byer fyldt med kommercielle reklamer. Det er ikke forkert at sige, at der er sket en markant tivolisering af det offentlige byrum. Det vil Frie Grønne gøre op med. Derfor vil vi fjerne alle kommercielle stilladser og billboard-reklamer, ligesom man har gjort det på Hawaii og i Sao Paulo. På den måde sikrer vi langt roligere og æstetisk smukkere bygningsflader og mere plads til kunst og offentlig oplysning til borgerne. Et godt eksempel på det sidste er projektet "Byens Hegn". Her har Københavns Kommune prioriteret at bruge store dele af de uendeligt mange kilometer hegn rundt om byens metrobyggeri til kunstnerisk udsmykning, beboerdebatter og unges street art.

Frie Grønne vil derfor foreslå, at der laves strategiske kunstneriske visioner for de større byer. Og at der i alle kommuner nedsættes et kunstråd bestående af minimum 50 procent kunstfaglige medlemmer.

For at øremærke penge til mere kunst i det offentlige rum ønsker vi at modernisere kunstcirkulæret, så det fremover ikke kun omfatter byggeri, men derimod alt offentligt anlægsarbejde. Derudover skal kunstcirkulæret også omhandle kommuner og regioner. Hvis dette indføres, kan procentsatsen i kunstcirkulæret

sænkes fra nuværende 1,5 % til 0,5 %. Det vil betyde, at staten, kommuner og regioner skal afsætte 0,5 % af alle deres anlægsudgifter til kunstneriske og kulturelle tiltag i forbindelse med byggeri og anlægsarbejde. Når en kommune eksempelvis skal bygge en ny skole, skal der derfor fra starten tilknyttes en kunstner eller kunstnerkollektiv, som har ansvaret for udsmykningen.

Frie Grønne ønsker samtidig at sætte især unge kunstners arbejdsforhold på dagsordenen. Her vil Frie Grønne sørge for, at billedkunstnere bliver betalt for visning af egne værker i det offentlige rum, på samme måde som musikere modtager penge fra Koda.

Frie Grønne vil i det hele taget give borgerne bedre adgang til byens fysiske flader, såsom gårdspladser og tagterrasser, der tilhører offentlige institutioner, og som står tomme efter kontortid, eller fordi et givent planlagt byggeprojekt endnu ikke er

gået i gang. Hvordan man kan bruge tomme huse og midlertidige tomme grunde på en kulturelt og socialt inspirerende måde, er organisationen Givrum.dk et godt eksempel på.

De skabte et helt unikt socialt og kulturelt rum på Prags Boulevard på Amager. Det samme gjorde projektet Institut for (X) på Godsbanen i Aarhus. Begge initiativer viste, hvordan man i midlertidige tomme byrum kan skabe overraskende livskraftig kultur og kunst. Deres arbejde understreger vigtigheden af, at der findes tomme fysiske mellemrum, passager og sprækker i byens ofte meget massive og tætpakkede boligstruktur. For uden disse fysiske mellemrum bliver det langt sværere for den spontane, midlertidige kulturelle og sociale aktivitet at finde udfoldelsesmuligheder. Og uden spontant byliv risikerer byen at stivne i sin egen kulturelle og sociale – og for den sags skyld økonomiske udvikling.

5. Ungekultur skal i fokus

Frie Grønne mener, som nævnt tidligere, at alle borgere skal have lige adgang til kulturen og kunsten. Men vi har derudover valgt at have et særligt fokus på de unge, fordi der på nationalt niveau mangler en egentlig strategi for ungekultur. En strategi, der på en ambitiøs, direkte

og konkret måde forholder sig til, hvordan unge bliver understøttet i deres møde med og deltagelse i kunsten og kulturen.

Hvor den mere selvorganiserede del af ungekulturen tidligere primært stortrivedes i de større byer, for ek-

sempel omkring Frontløberne i Aarhus eller i miljøet omkring AFUK i København, ser vi spændende nye ungekultur-initiativer, også udenfor de fire større byer København, Aarhus, Odense og Aalborg. Tag bare "GAME's projekt" i Esbjerg, "Skatecity i Haderslev" eller "Kulturrummet URT i Thisted".

Frie Grønne ser dette som en særdeles positiv tendens, da mødet med kulturen og kunsten ikke kun skal være for de unge, der bor i de fire største byer i Danmark. Denne udviklingstendens skal derfor både gribes, støttes og udvikles. Både fra statslig, regional og kommunal side. Målet for Frie Grønnes kunst- og kulturpolitik for unge er derfor at styrke de lokale ungekultur-initiativer og give unge på tværs af landet muligheder for at engagere sig i kunsten og kulturen.

Frie Grønne ønsker derfor, at kultur- og kunstinstitutionerne formulerer en egentlig ungekultur-strategi. Til dette udviklingsarbejde kan der hentes god inspiration fra forskellige kulturinstitutioner som "Kunsthall NORD" (Kunstpionererne), "Statens Museum for Kunst" (Unge Laboratorier for Kunst), "Copenhagen Opera Festival" (Opera Cyklen) eller "BalCon" (Dansedrømme). Alle fire initiativer viser, at ved at tænke i mere utraditionelle formater kan kunsten og kulturen gøres både mere interessant og relevant for de

unge – både når de befinder sig bag, på eller foran scenen.

I Danmark har vi med musikskolerne skabt det første led i musikkens talentfødekæde. Men mange af de andre kunstgenrer halter bagefter. Derfor skal der iværksættes en national kunstnerisk talentordning og strategi, hvor genrer ligestilles. Målet må på sigt være, at der udover musikskolen i kommunerne også er teaterskole, billedkunstskole, forfatter-skole, nycirkusskole etc. målrettet kulturelt interesserede og talentfulde unge.

Det er et kardinalpunkt for Frie Grønne, at den enkelte folkeskole og ungdomsuddannelse skal have friheden til at udvikle sin egen kulturelle og kunstneriske profil og identitet. For at dette er muligt, skal folkeskolen og ungdomsuddannelserne have samme frihedsgrader, som de frie skoler har i dag.

Frie Grønne vil samtidig arbejde for, at der kommer en egentlig kunstnerisk og kreativ ungdomsuddannelse. Forarbejdet til en sådan uddannelse er allerede lavet på fx "AFUK i København" og "F16" i Aarhus. Lige som der allerede er udarbejdet et seriøst gennearbejdet forslag til, hvordan en egentlig kunstnerisk og kreativ ungdomsuddannelse – KKK – kan se ud. Dette visionære uddannelsesarbejde er udført af Mille Obel

med base i Aarhus. Så undervisningsministeren skal egentlig blot trykke på knappen og sige start.

Den mest interessante og nyskabende ungdomskultur opstår ofte i selvorganiserede miljøer. Og Frie Grønne er opmærksom på, at flere og flere unge efterspørger selvstyrende mødesteder udenfor de digitale rum. Derfor skal der etableres en risikovillig ungdomskulturfond, der målrettet støtter selvorganiserede, radikalt tænkte kulturelle initiativer og demokratiforsøg (caféer, ungdomshuse, medier, festivaler, gadeidræt etc.).

Endelig mener Frie Grønne, at der skal laves konkret ungdomspolitik i alle kommuner, som ikke kun omhandler socialt udsatte unge, men det gode ungdomsliv som sådan. Politikken skal laves i samarbejde med lokale unge, som skal sikre, at initiativer og anbefalinger bunder i reelle ønsker og behov. De politiske temaer, der skal tages op, skal sprede sig bredt over ungdomslivets forskellige facetter, som fx fritidsliv, kunst og kultur, idræt, uddannelse, fritidsjobs, alkohol og rusmidler, religion, personlig trivsel, seksualitet, digital dannelse, transport, bolig og politisk deltagelse.

6. Dansk kultur ud i verden og verdens kultur i Danmark

Gennem de sidste årtier har kulturpolitikken og kulturdebatten fået en mere og mere nationalkonservativ grundtone. Det er ikke bare på flygtningeområdet, at Danmark har lukket sig om sig selv. Det har vi også gjort på det kulturelle område. Det er som om, at vi har nok i os selv, hvilket er helt i strid med kunstens og kulturens væsen. Til alle tider har danske kunstnere rejst ud i verden og vendt hjem igen med ny inspiration, viden og indsigt, som de har brugt i deres kunstneriske virke. Thorvaldsen gjorde det, H. C. Andersen gjorde det, og det gør vores unge kunstnere selvfølgelig også i dag. Heldigvis.

Men det er ikke ligefrem, fordi de bliver støttet og bakket op i deres internationale nysgerrighed fra statslig side. Det er længe siden, at der er kommet en ambitiøs international udmelding fra Kulturministeriet og kulturministeren. Det er derfor oftest op til enkelte private fonde og gallerier eller kultur- og kunstinstitutioner, som eksempelvis Kunstfonden, Louisiana i Humlebæk, Charlottenborg og Copenhagen Contemporary i København eller Aarhus Festuge og Aros i Aarhus, de kunstneriske uddannelser eller kulturelle ildsjæle, som eksempelvis Trevor Davis fra Københavns Internationale Teater, at holde relationen mellem den danske kunst- og kulturscene og

den internationale kunst- og kulturscene intakt og levende, så det stadig er muligt for borgerne at opleve stor international kunst i Danmark.

Det er efter Frie Grønnes mening alt for politisk fattigt, at Danmarks internationale kulturelle og kunstneriske ambitioner står og falder med, at enkelte kultur- og kunstinstitutioner og enkelte kulturelle og kunstneriske ildsjæle *bare ikke vil give* op overfor den nationalkonservative tidsånd.

Derfor vil Frie Grønne arbejde for, at Danmark igen kommer til at stå stærkt internationalt. Både som kunst- og kulturproducent og -eksportør, men også som en stærk stemme i arbejdet med at beskytte den kulturelle mangfoldighed i verden. Derfor skal Danmarks internationale arbejde på kunst- og kulturområdet være solidt forankret i UNESCO's konvention om beskyttelse og fremme af de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.

I Frie Grønne ønsker vi en kulturpolitik, hvor de internationale ambitioner ikke kun handler om at eksportere dansk kultur og kunst ud til verden, men også om at bringe international kunst og kultur til Danmark. Derfor vil vi arbejde for markant at styrke Danmarks kunst- og kulturudveksling med verden.

Konkret vil Frie Grønne arbejde for flere internationale programmer, der

muliggør international kunst- og kulturudveksling, såsom kunstnerresidenser og internationale samarbejder og co-produktioner mellem kulturinstitutioner. Samtidig ønsker vi, at der ansættes kulturattachéer på alle danske ambassader.

Et er, at Frie Grønne ønsker, at dansk kunst og kultur kommer ud i verden, og at verdens kunst og kultur kommer til Danmark. Men vi ønsker også, at de mange forskellige kulturelle stemmer og udtryk, der allerede er i Danmark – ja, som har gjort Danmark til det kulturelt mangfoldige land, vi er i dag – skal have en langt stærkere tilstedeværelse i de fortællinger, der bliver fortalt i vores tv-serier, teaterstykker, danseforestillinger etc. Den mangfoldige kulturelle verden er her nemlig allerede. Det ser vi hver eneste dag, når vi går ud ad vores gadedør. Men slet ikke tilstrækkeligt, når vi tænder for tv'et eller går i teatret.

Derfor ønsker Frie Grønne, at vores statslige og kommunale kultur- og kunstinstitutioner ikke bare formulerer en strategi, når det gælder internationalt samarbejde, men også at de får en strategi for, hvordan de styrker deres mangfoldighedsprofil. Både når det gælder programlægning, ansættelsespolitik og outreach-programmer.